

П. П. Ротач, О. П. Ротач

Оленич-Гнененко Олександр Павлович

ОЛЕНІЧ-ГНЕНЕНКО Олександр Павлович (псевд.: Бродяга Мих., Бродяга Михаил, Бродячий Михаил, Ветров Борис, Иванов А., Александров В.; 30. 08(11. 09). 1893, с. Кегичівка Костянтинogr. пов. Полтав. губ., нині Красногр. р-ну Харків. обл. – 13. 03. 1963, м. Ростов-на-Дону, РФ) – письменник, перекладач. Син Павла, племінник Петра Оленичів-Гнененків. Член СП СРСР (1934; у 1935–38, 1957–63 – голова Ростов. відділ.). Учасник більшов. перевороту 1917, воєн. дій 1918–20, 2-ї світової війни. Дит. та юнац. роки минули в Кегичівці, Харкові та Омську (РФ), куди 1909 переїхали його батьки. Навч. у Харків. та Омській г-зіях, закін. екстерном юрид. факультет Харків. університету (1916). Від 1921 – на журналіст. роботі в Сибіру: ред. г. «Рабочий путь» (Омськ), «Красноярский рабочий», «Сельская правда» (Новосибірськ). Від 1929 – у Москві (зав. пошт. редакції в іноз. відділі ТАРС), від 1931 – у Ростові-на-Дону (ред. г. «Колхозная правда», ж. «На подьеме», 1951–54 – гол. ред. альманаху «Дон»). Дебютував 1913 у С.-Петербур. часописах «Весь мир», «Альманах», «Журнал для всех», «Енисейский альманах». Автор низки збірок віршів і оповідань, в яких звертався переважно до дітей: він навчав їх читати природу як дивовижну книгу, любити й берегти рідну землю. О.-Г. – мисливець, мандрівник, вивчав тайгу, кавказ. гори та донські степи. Записки натураліста «В горах Кавказа» (Ростов-на-Дону, 1940; 1947; 1952; Москва, 1949; 1959) – своєрідна поема про Кавказ. заповідник, його історію тощо. Збирав і вивчав адиг. фольклор, переклав у влас. інтерпретації адиг. нар. поему «Песнь о славном Тфокотле» (Майкоп, 1957). Перекладав рос. мовою вірші Т. Шевченка, Е. По, В. Вільямса, азерб. поетів, здійснив переклад фантаст. повісті-казки Л. Керрола «Алиса в стране чудес» (Ростов-на-Дону, 1940), що витримала чимало вид. і стала популярною серед юних та дорослих читачів. Написав мемуари «Суровые дни» (ж. «Сибирские огни», 1958, № 10–12). У спогадах «Глазами детства» (зб. «Четыре времени года», Ростов-на-Дону, 1963) розповів про дит. роки на Полтавщині.

Основні твори

Веселый край. Ростов-на-Дону, 1936; Про медведя. Ростов-на-Дону, 1938; Дед Мороз. Ростов-на-Дону, 1938; Олень и еж. Ростов-на-Дону, 1938; Лесная тропа. Москва; Ленинград, 1940; Серебряная рота. Ростов-на-Дону, 1941; Солнце в листве. Ростов-на-Дону, 1945; На лесной тропе. Ростов-на-Дону, 1947; Весна в горах. Москва; Ленинград, 1949; Власть над землей. Ростов-на-Дону, 1949; Стихи о природе. Ростов-на-Дону, 1952; Москва, 1954; Про зверей. Ростов-на-Дону, 1954; Избранное: Проза. Стихи. Поэмы. Сказки. Переводы. Ростов-на-Дону, 1954; Про зверей и птиц. Москва, 1956; 1964; Стихи. Сказки. Поэмы. Ростов-на-Дону, 1964; Стихи. Краснодар, 1967.

Рекомендована література

1. Гордон Л. «Об Алисе в стране чудес» Льюиса Кэрола в переводе А. Оленича-Гнененко // Лит. Ростов. 1940. № 8;
2. Червяченко Г. Александр Павлович Оленич-Гнененко: Крит.-биограф. очерк. Ростов-на-Дону, 1961;
3. Шемшелевич Л. Поэт живой природы: [«Стихи. Сказки. Поэмы», 1964] // Молот. 1964, 4 дек.;
4. Ротач П. П., Ротач О. П. Полтавщина літературна: Енциклопед. біобібліогр. слов. Кн. 2. П., 2020.

Бібліографічний опис:

Оленич-Гнененко Олександр Павлович / П. П. Ротач, О. П. Ротач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-76771>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).